

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί του Ελέγχου Αναλογικότητας πριν από τη Θέσπιση Νέας Νομοθετικής Κατοχύρωσης των Επαγγελματιών Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Φωτεινή Τσιρίδου

Χρίστος Χριστόφιας

Χρίστος Σενέκης

Ονούφριος Κουλλά

Ανδρέας Αποστόλου

Δημήτρης Δημητρίου

Μαρίνος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Ιουλίου, την 21^η Σεπτεμβρίου, στις 5 και 12 Οκτωβρίου, καθώς και στις 2 Νοεμβρίου 2021. Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Εργασίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ, ΚΕΒΕ και της ΠΟΒΕΚ.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της εξέτασης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Γιώργος Κουκουμάς, Πανίκος Λεωνίδου και Σωτήρης Ιωάννου.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου άρχισε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά την προηγούμενη βουλευτική περίοδο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 20 Απριλίου 2021. Ωστόσο, η εν λόγω επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν είχε στη διάθεσή της επαρκή χρόνο, ώστε να ολοκληρώσει την εξέταση του εν λόγω νομοσχεδίου

πριν από την λήξη της βουλευτικής περιόδου, αποφάσισε όπως η εξέτασή του συνεχιστεί τη νέα βουλευτική περίοδο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθετικού πλαισίου που να διέπει τη διενέργεια αξιολογήσεων αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέων ή την τροποποίηση υφιστάμενων νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων για τον περιορισμό της πρόσβασης ή της άσκησης νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος, ώστε να εναρμονιστεί η εθνική νομοθεσία με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28^{ης} Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης».

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Καθορίζεται το εκάστοτε υπουργείο στο οποίο εμπίπτει στις αρμοδιότητές του η ρύθμιση του εκάστοτε νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος ως αρμόδια αρχή για να διενεργεί ελέγχους αξιολόγησης της αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέων ή την τροποποίηση υφιστάμενων νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων που περιορίζουν την πρόσβαση και την άσκηση νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος.
2. Καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου, ώστε να επενεχθούν τα ακόλουθα:
 - α. Να αφορά τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις που εφαρμόζονται στο εθνικό δίκαιο οι οποίες περιορίζουν την πρόσβαση σε ένα νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα ή την άσκησή του ή έναν από τους τρόπους άσκησής του, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης προστατευόμενων

επαγγελματικών τίτλων και των επαγγελματικών δραστηριοτήτων που επιτρέπονται στους κατόχους του σχετικού τίτλου.

- β. Να εξαιρεί τα επαγγέλματα για τα οποία εφαρμόζονται ειδικές απαιτήσεις ως προς τη νομοθετική κατοχύρωσή τους δυνάμει πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Οι διαδικασίες αξιολόγησης της αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέων ή την τροποποίηση υφιστάμενων νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων που περιορίζουν την πρόσβαση και την άσκηση νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος, τις οποίες πρέπει να ακολουθεί η εκάστοτε αρμόδια αρχή.
4. Τα κριτήρια που πρέπει να λαμβάνει υπόψη η εκάστοτε αρμόδια αρχή πριν από τη θέσπιση νέων ή την τροποποίηση υφιστάμενων νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων για τον περιορισμό της πρόσβασης ή της άσκησης νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος.

Σημειώνεται ότι ως προθεσμία μεταφοράς των διατάξεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 στο εθνικό δίκαιο καθορίστηκε η 30^ή Ιουλίου 2020, ωστόσο το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, το οποίο μεταφέρει την εν λόγω Οδηγία στο εθνικό δίκαιο, κατατέθηκε στη Βουλή στις 2 Απριλίου 2021.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου στην επιτροπή η εκπρόσωπος του Τμήματος Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι αναγκαίες, καθώς, πέραν του ότι απορρέουν από τις διατάξεις της Οδηγίας τις οποίες υποχρεούται η Δημοκρατία να ενσωματώσει στο εθνικό δίκαιο, ενισχύουν το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη ρύθμιση νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων με την υιοθέτηση κοινού πλαισίου για τη διενέργεια αξιολογήσεων αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέων ή την τροποποίηση υφιστάμενων νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών

διατάξεων που περιορίζουν την πρόσβαση ή την άσκηση νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών. Συναφώς, η ίδια υποστήριξε ότι το εν λόγω κοινό πλαίσιο αξιολογήσεων στοχεύει στην αποφυγή δυσανάλογων περιορισμών στην πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα και οι οποιοδήποτε σχετικοί περιορισμοί επιβάλλονται θα αξιολογούνται αναλογικά ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό και θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη κριτήρια, όπως λόγοι δημόσιου συμφέροντος και αποφυγή διακρίσεων λόγω ιθαγένειας ή τόπου διαμονής, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των δικαιωμάτων των καταναλωτών και η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ και οι εκπρόσωποι των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, ωστόσο εισηγήθηκαν όπως προστεθεί ρητή αναφορά στις πρόνοιές του, ώστε πριν από τη θέσπιση νέων ή την τροποποίηση υφιστάμενων νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων που περιορίζουν την πρόσβαση ή την άσκηση νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών η εκάστοτε αρμόδια αρχή να διαβουλεύεται με τις συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το ενδεχόμενο να επηρεαστούν εργασιακά δικαιώματα ή υποχρεώσεις των επαγγελματιών σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ως επακόλουθο της ψήφισης των προτεινόμενων ρυθμίσεων.
2. Το ενδεχόμενο να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου επαγγέλματα που σχετίζονται με την ασφάλεια και υγεία για σκοπούς δημόσιου συμφέροντος.
3. Η ανάγκη προσθήκης πρόνοιας στο κείμενο του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε να παρέχεται δικαίωμα προσφυγής, όπως αυτή προβλέπεται στις πρόνοιες της εν

λόγω Οδηγίας.

Σχολιάζοντας τα πιο πάνω ζητήματα των εμπλεκόμενων φορέων και μελών της επιτροπής οι εκπρόσωποι του Τμήματος Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέφεραν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν επηρεάζουν ούτε υφιστάμενα εργασιακά δικαιώματα ούτε υποχρεώσεις επαγγελματιών σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα. Συναφώς, η εκπρόσωπος του Τμήματος Εργασίας, διευκρίνισε ότι το εν λόγω Τμήμα σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρακολουθούν τους ισχύοντες περιορισμούς στην πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή στην άσκηση αυτών, ελέγχουν κατά πόσο οι εν λόγω περιορισμοί είναι συμβατοί με την αρχή της αναλογικότητας και με το ενωσιακό κεκτημένο και αναλόγως της περίπτωσης υποβάλλουν σχετικές εισηγήσεις για τροποποίηση των προϋποθέσεων και περιορισμών που διέπουν την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή στην άσκηση αυτών.
2. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν αφορούν επαγγέλματα που σχετίζονται με την ασφάλεια και υγεία, όπως επαγγέλματα ιατρού, νοσηλευτή και οδοντιάτρου, νοουμένου ότι για αυτά έχουν θεσπιστεί ειδικές απαιτήσεις δυνάμει πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ρητά αναφέρεται στη προτεινόμενη ρύθμιση του πεδίου εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου. Ως εκ τούτου, δεν κρίνεται αναγκαία η οποιαδήποτε σχετική τροποποίηση.
3. Το δικαίωμα προσφυγής σε διοικούμενο παρέχεται από τις διατάξεις του άρθρου 146 του συντάγματος, καθώς και από τις διατάξεις του έκαστου ειδικού νόμου που ρυθμίζει την πρόσβαση ή την άσκηση έκαστου νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος. Ωστόσο, η εκτελεστική εξουσία επιφυλάχθηκε να εξετάσει το

ενδεχόμενο προσθήκης σχετικής πρόνοιας στο κείμενο του προτεινόμενου νόμου, ώστε να δίδεται ρητά το δικαίωμα προσφυγής για θέματα που άπτονται της παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας των επιβαλλόμενων περιορισμών ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, προκειμένου να επιτευχθεί πληρέστερη εναρμόνιση με τις πρόνοιες της Οδηγίας.

Ακολούθως, το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, λαμβάνοντας υπόψη τους προβληματισμούς που εκφράστηκαν ενώπιον της επιτροπής, υπέβαλε αναθεωρημένο κείμενο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, το οποίο έτυχε περαιτέρω μελέτης από την επιτροπή.

Ειδικότερα, στο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, το οποίο τέθηκε ενώπιον της επιτροπής, επήλθαν κυρίως οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Προσθήκη πρόνοιας η οποία περιλαμβάνει τους κοινωνικούς εταίρους στους φορείς με τους οποίους η αρμόδια αρχή διαβουλεύεται πριν από τη θέσπιση νέων ή την τροποποίηση υφιστάμενων νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων που περιορίζουν την πρόσβαση ή την άσκηση νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματών.
2. Προσθήκη πρόνοιας η οποία δίδει το δικαίωμα σε διοικούμενο που επιθυμεί να προσφύγει εναντίον πράξης που εκδόθηκε δυνάμει ειδικού νόμου, ο οποίος ρυθμίζει την πρόσβαση ή την άσκηση νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος, να επικαλείται και τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της επιτροπής βουλευτής της

κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ τάσσονται υπέρ της ψήφισης του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεών της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το υπό αναφορά νομοσχέδιο για τη λήψη τελικής απόφασης από την ολομέλεια του σώματος.

16 Νοεμβρίου 2021

Αρ. Φακ.: 23.01.062.101-2021

ΧΚ/ΓΧ/ΧΓ